

Protocol aanvraag ontheffing tweede moderne vreemde taal op het atheneum

In het derde leerjaar kiezen de leerlingen welk profiel ze in de Tweede Fase willen volgen. Elk profiel bestaat uit een gemeenschappelijk deel, een profieldeel en de vrije ruimte. Leerlingen in de bovenbouw van het atheneum zijn wettelijk verplicht in het gemeenschappelijk deel naast Engels een tweede moderne vreemde taal te kiezen. Op het Zaanlands Lyceum maakt de leerling een keuze tussen Frans en Duits. De wet geeft scholen de ruimte om in bijzondere gevallen leerlingen in de bovenbouw van het atheneum ontheffing te verlenen voor de tweede moderne vreemde taal.

Het Inrichtingsbesluit Wet Voortgezet Onderwijs zegt daarover in artikel 26 dat ontheffing overwogen kan worden in de volgende gevallen:

- a. De leerling heeft een stoornis die specifieke betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal.
- b. De leerling heeft een andere moedertaal dan de Nederlandse taal of de Friese taal.
- c. De leerling volgt onderwijs in het profiel natuur en techniek of het profiel natuur en gezondheid en het onderwijs in de taal verhindert naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding

De school is niet verplicht ontheffing te verlenen. De wet zegt dat het bevoegd gezag, c.q. de directeur, beslist aan wie ontheffing wordt verleend.

Het Zaanlands Lyceum hanteert de volgende procedure voor leerlingen die in aanmerking willen komen voor het verlenen van ontheffing van de tweede moderne vreemde taal op grond van ontheffingsreden "a":

- De ouders/verzorgers van de leerling dienen (bij voorkeur in het derde leerjaar, uiterlijk in maart) een schriftelijk verzoek in bij de afdelingsleider.
- De afdelingsleider verzamelt informatie om antwoord te krijgen op de volgende vragen:
 - Is er een officiële verklaring dat de leerling een taalgerelateerde stoornis heeft?
 - Vormt deze stoornis al sinds het eerste leerjaar een ernstig probleem voor het behalen van goede resultaten?
 - Heeft de leerling tot dan toe een maximale inspanning geleverd en optimaal gebruik gemaakt van de strategieën en faciliteiten (tijdverlenging bij toetsen, het gebruik van de laptop, readingpen, aangepaste normering) die hem zijn aangeboden?
 - Lijkt het erop dat de stoornis van de leerling een serieuze bedreiging vormt voor de haalbaarheid van het atheneumdiploma?
- Indien het antwoord op een van deze vier vragen niet positief is, wordt het verzoek afgewezen. De afdelingsleider stelt de ouders op de hoogte.
- Indien het antwoord op al deze vragen positief is, wint de afdelingsleider advies in bij het gehele docententeam.
- De afdelingsleider brengt zijn bevindingen over aan de directeur.
- De directeur beslist of de leerling ontheffing krijgt van de tweede moderne taal en stelt de ouders op de hoogte.

Indien een leerling ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, kan dit een reden zijn om ontheffing van de tweede moderne vreemde taal te overwegen op grond van ontheffingsreden "b". Het Zaanlands Lyceum hanteert daarbij de volgende procedure:

- De ouders/verzorgers van de leerling dienen (bij voorkeur in het derde leerjaar, uiterlijk in maart) een schriftelijk verzoek in bij de afdelingsleider.
- De afdelingsleider verzamelt informatie om antwoord te krijgen op de volgende vragen:
 - Is het volgen van de tweede moderne taal cijfermatig een probleem?
 - Is het de verwachting dat artikel 9.1 van het LTO-reglement en/of artikel 6.1 van het schoolexamenreglement onvoldoende ondersteuning biedt?
 - Ondersteunen de talendocenten het verzoek om ontheffing?
- Indien het antwoord op elk van deze vragen positief is brengt de afdelingsleider zijn bevindingen over aan de directeur.
- De directeur beslist of de leerling ontheffing krijgt van de tweede moderne taal en stelt de ouders op de hoogte.

Ten aanzien van ontheffingsredenen “c” kan geen vaste procedure worden benoemd. Het Zaanlands Lyceum hanteert dan ook als uitgangspunt dat niet tot het verlenen van een ontheffing van de tweede moderne vreemde taal wordt overgegaan op grond van ontheffingsredenen “c”. Echter, in de zeer bijzondere situatie dat het volgen van de tweede moderne vreemde taal naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding verhindert, waarbij geen sprake is van ontheffingsredenen “a” en “b”, kunnen de ouders/verzorgers schriftelijk een met redenen omkleed verzoek bij de directeur indienen om van zijn discretionaire bevoegdheid gebruik te maken om van de reguliere regelgeving af te wijken. In zijn besluit betreft de directeur de adviezen van de afdelingsleider en de docenten.

Indien de directeur besluit de leerling ontheffing te verlenen, moet de tweede moderne vreemde taal worden vervangen door een ander vak met een studielast van tenminste 440 uren. De school bepaalt of de leerling een keuze uit vervangende vakken wordt geboden of dat een vak wordt voorgeschreven. In beide gevallen moet het vak in te roosteren zijn.